

Lauku atbalsta dienests

INFORMATĪVAIS MATERIĀLS
Par pasākuma „Agrovide un klimats”
atbalstu „Vidi saudzējošu metožu
pielietošana dārzkopībā”
(VSMD)

2015.gadā VSMD sākas jauns saistību periods

Lauku atbalsta dienests
Tālrunis klientiem: 67095000
E-pasts: lad@lad.gov.lv
www.lad.gov.lv

Materiāls sagatavots pamatojoties uz MK noteikumu projektu, un tam ir informatīvs raksturs.

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

EIROPAS SAVIENĪBA
EIROPA INVESTĒ LAUKU APVIDOS
Eiropas Lauksaimniecības fonds
lauku attīstībai

Atbalsta Zemkopības ministrija un Lauku atbalsta dienests

Īstenojot aktivitāti „Vides saudzējošu metožu pielietošanai dārzkopībā, tiks veicināta apkārtējās vides saglabāšana un uzlabošana, pēc iespējas mazāk un kontrolēti izmantojot augu aizsardzības līdzekļus, kā arī minerālmēslojumu visā valsts teritorijā, it īpaši tajos valsts apgabalos, kuros ir dabas vai citi specifiski ierobežojumi, kā arī īpaši aizsargājamās dabas teritorijās.

VSMD atbalstu var saņemt ja:

- lauksaimniecības zeme (LIZ) ir lauksaimnieka turējumā (īpašumā vai tiesiskā valdījumā, (lietošanā) uz 2015.gada 15.jūniju (pārlicinieties, ka tiesības apsaimniekot platību ir uz 5 gadiem);
- minimālā kopējā atbalsttiesīgā platība ir vismaz 1 ha, bet katra atsevišķā lauka (vienlaidus zemes gabals, kurā audzē vienu kultūraugu) platība ir vismaz 0,3 ha;
- platības ir atbalsttiesīgas uz Vienoto platības maksājumu vai Mazo lauksaimnieku atbalsta shēmu;
- platībās tiek audzēti ilggadīgie stādījumi vai dārzeni izmantojot vidi saudzējošas metodes.

Piesakoties atbalstam

Lauksaimniekam LAD Elektroniskajā pieteikšanās sistēmā (EPS) vai Klientu apkalpošanas centrā **līdz 2015.gada 22.maijam** vai **līdz 2015.gada 15.jūnijam** ar atbalsta apjoma samazinājumu (1% par katru nokavēto darba dienu) jāiesniedz:

- aizpildīts Vienotais iesniegums;
- aizpildītas lauku bloku kartes;
- papildu dokumenti, ja nepieciešams.

Vienotā iesniegumā C daļā jāizdara atzīme pie attiecīgā lauka, piesakoties uz VSMD atbalsta maksājumu.

Vienotā iesnieguma C daļas 9.kolonnā, jānorāda, kuri lauki un ar kādu platību jāiekļauj VSMD

Lauksaimniecības zemes uzskaitē				Atzīmēt ar krasiņu, IĒ					
Lauka numurs	Bloka numurs	Platība (ha)	Kultūras kods	Atbalsts bez atbalsta			Apgroves atbalsts		
				VFM MILS	BSA par platību	BDUZ	VSMD	RLZP	
1	4 5 0 6 8 - 13 0 5 4	1, 2, 3	9 1 1	X					X

Atbalsta apmērs par vienu atbalsttiesīgās platības hektāru

ābeļu, bumbieru, saldo un skābo ķiršu, plūmju, melleņu (krūmmelleņu, zīleņu) vai lieloļu dzērveņu platību - **364 EUR**

kartupeļu, ziedkāpostu, kāpostu izņemot lopbarības kāpostus), gurķu, sīpolu, ķiploku, burkānu, galda biešu vai citu dārzeņu platību (arī par dārzeņu platību, ja tie ir vienlaidus platībā augošas BSA atbalsttiesīgās dārzeņu kultūraugu sugas, kur katra aizņem mazāk par 0,3 hektāriem un saimniecības kopējā aramzemes platība nav vairāk kā 10 hektāriem) – **74 EUR**

aveņu, kazeņu, upeņu, sarkano un balto jāņogu, zemeņu, ērkšķogu, krūmcidoniju, smiltsērķšķu, aroniju, dārza pīlādžu vai vīnogu platību (arī par augļu koku un ogulāju (izņemot zemeņu) platībām, kas ir atbalsttiesīgas brīvprātīgi saistītajam atbalstam, saskaņā ar normatīvajiem aktiem par tiešo maksājumu piešķiršanas kārtību lauksaimniekiem, un, ja tās augot vienlaidus platībā katra aizņem mazāk pa 0,3 hektāriem) - **229 EUR**

Piesakoties uz VSMD atbalstu pretendents var pieteikties arī uz:

- Mazo lauksaimnieku atbalsta shēmu;
- Brīvprātīgi Saistīto atbalstu par dārzeniem;
- Brīvprātīgi Saistīto atbalstu par augļiem un ogām;
- Brīvprātīgi Saistīto atbalstu par cietes kartupeļiem;
- Brīvprātīgi Saistīto atbalstu par sertificētas sēklas kartupeļiem.

Ja lauks tiek pieteikts uz VSMD atbalstu, tad par to pašu lauku **nevar saņemt** Bioloģiskās lauksaimniecības atbalstu (BLA), Rugāju lauks ziemas periodā atbalstu (RLZP) un Bioloģiskās daudzveidības uzturēšana zālajos atbalstu (BDUZ).

Piesakoties atbalsta maksājumam, atbalsta pretendents uzņemas 5 gadu saistības.

Lauku bloku karti LAD sagatavos, pamatojoties uz lauksaimnieka iepriekšējā gada lauku bloka kartes datiem.

Ja lauksaimnieks nav LAD klients - pretendents jāreģistrējas kā jaunam LAD klientam.

Ja pretendents ieguvusi lietošanā jaunu LIZ platību, kas nebija pieteikta 2014.gadā, tad lauku bloku kartes sagatavošanai jāiesniedz LAD informācija par apsaimniekotajiem zemes gabaliem, norādot zemes vienības numurus, uz kuru pamata LAD sagatavos nepieciešamās lauku bloku kartes.

Nosacījumi, kas jāievēro, lai saņemtu VSMD atbalstu:

- lauksaimniecības zemē audzē VSMD atbalstam atbilstošus kultūraugus;
- lauksaimniecības zemē ietverti augsto sūnu purvi vai izstrādātas kūdras purvu platības, kuras izmanto lauksaimniecībā augļu un ogu dārzu ierīkošanai;
- lauksaimnieciskā darbība tiek veikta, izmantojot vidi saudzējošas dārzkopības metodes;
- lauksaimniekam jābūt reģistrētam Valsts augu aizsardzības dienestā (VAAD) Lauksaimniecības produktu integrētās audzēšanas reģistrā;
- katru gadu saņem VAAD atzinumu par platību atbilstību lauksaimniecības produktu integrētās audzēšanas prasībām;
- 2009.gada 15.septembra Ministru kabineta noteikumu Nr.1056 „Lauksaimniecības produktu integrētās audzēšanas, uzglabāšanas un marķēšanas prasības un kontroles kārtība” (noteiktos integrētās augu aizsardzības vispārīgos principus un prasības);
- saistību periodā drīkst mainīt lauku atrašanās vietu.

Saistības:

Piesakoties VSMD atbalstam aņņemos saimniekot 5 gadus!

Ja saistību platības samazinājums būs lielāks par 2%, par samazināto platību saistības tiks pārtrauktas un iepriekš saņemtais atbalsts būs jāatmaksā!

VSMD saistības tiek uzņemtas par kopējo apstiprināto VSMD platību, sākot ar pirmo maksājuma apstiprināšanas gadu.

Saistības katrā no pasākuma „Agrovide un klimats” nodod un pārņem atsevišķi, neietekmējot citu aktivitāšu saistību periodus.

Sankcijas:

Pārkāpums	Sankcija
Atbalstam pieteiktā platība nav iekļauta ikgadējā Valsts augu aizsardzības dienestā (VAAD) Lauksaimniecības produktu integrētās audzēšanas reģistrā – lauks neatbilst lauksaimniecības produktu integrētās audzēšanas prasībām	Par konkrēto platību atbalsts netiek piešķirts un saistības netiek uzņemtas.
Pretendents neatbild uz LAD informācijas pieprasījumiem vai precizējumiem	Par attiecīgo platību atbalsts var tikt atteikts.

Vēršam uzmanību, ka šīs nav vienīgās sankcijas vai samazinājumi, kas var tikt piemēroti administrēšanas procesā.

Savstarpējās atbilstības pārkāpumi:

Savstarpējās atbilstības prasības un nosacījumi ir jāievēro visiem lauksaimniekiem, kas piesakās maksājumiem. Vairāk skatīt Informatīvajā materiālā platību maksājumu saņemšanai 2015.gadā.

Svarīgi!

Vienoto iesniegumu, lauku bloku kartes un papildu dokumentus var saņemt un iesniegt:

- personīgi LAD Klientu apkalpošanas centrā (adrese un tālruna numurus skatīt Informatīvajā materiālā platību maksājumu saņemšanai 2015.gadā);
- sūtīt pa pastu (LAD RLP adrese un tālruna numurus skatīt Informatīvajā materiālā platību maksājumu saņemšanai 2015.gadā);
- iesniegt, izmantojot elektronisko pieteikšanās sistēmu (šis ir obligāts nosacījums saimniecībām ar aramzemi 10 ha un vairāk);
- Vienotā iesnieguma aizpildīšanas principi norādīti Informatīvajā materiālā platību maksājumu saņemšanai 2015.gadā 5.pielikumā.

Lauksaimniekam pirms Vienotā iesnieguma iesniegšanas (vai nosūtīšanas pa pastu) jānokopē un obligāti jāsaņem aizpildītais Vienotais iesniegums un lauku bloku kartes, jo tās būs nepieciešamas, iesniedzot labojumus vai papildinājumus.

Par Vienotā iesnieguma iesniegšanas datumu uzskatāms:

- datums, kad visi dokumenti iesniegti LAD Klientu apkalpošanas centrā, ja iesniedz personīgi;
- dokumentu izsūtīšanas datums (pasta zīmogs), ja nosūta pa pastu.

Vidi saudzējošās metodes dārzenkopības saimniecībā:

dāržņus audzē optimālā biežībā, atbilstoši noteiktajām prasībām

kartupeļus stāda optimālā biežībā, atbilstoši noteiktajām prasībām

pirms integrētās audzēšanas uzsākšanas audzētājs dāržņu un kartupeļu platībām sagatavo kultūraugu maiņas plānu vismaz trijiem gadiem, tajā norādot lauka numuru un kultūraugu sugu (jaunu plānu sagatavo pēc iepriekšējā plāna termiņa beigām vai agrāk pēc audzētāja iniciatīvas)

kultūraugu atliekas utilizē (kompostē, izved uz izgāztuvi, iestrādā augsnē), taču, ja ievēroti labi higiēnas prakses nosacījumi, ir pieļaujama īslaicīga kultūraugu atlieku uzkrāšana saimniecībā

ja lauks ir lielāks par 10 hektāriem, apkārt laukam atstāj divus metrus platu joslu, kurā neizmanto minerālmēslus un augu aizsardzības līdzekļus, – tas var būt arī ceļš apkārt laukam, grāvis vai grāvmala, ežmala vai tehnikas apgriešanās josla

Vidi saudzējošās metodes augļkopības saimniecībā:

augļu kokus un ogulājus stāda optimālā biežībā saskaņā ar noteiktajām prasībām

ja augļu vai ogu dārzs robežojas ar valsts nozīmes autoceļu saskaņā ar normatīvajiem aktiem par autoceļiem un aizsargjoslām ierīko aizsargstādījumu, izmantojot augu sugas, kas nav Latvijā konstatēto karantīnas organismu saimniekaugi, un aizsargstādījumos novieto putnu būrišus vai laktas (vismaz 10 gab./ha)

augļkokiem, avenēm un kazenēm ierīko balstu sistēmas

avenes un zemenes nedrīkst stādīt pēc verticīarās vītes saimniekaugiem – kartupeļiem, tomātiem vai liniem

zemeņu apdobs mulčē ar salmiem vai citu piemērotu mulčas materiālu, lai ierobežotu nezāļu izplatību un uzlabotu ogu kvalitāti

rindstarpās uztur melno papuvi (ogulājiem) vai izveido zālāju, kas aizņem pusi līdz divas trešdaļas no kopējās augļu dārza platības, ko vairākas reizes sezonā applauj, lai zāle nebūtu garāka par 30 centimetriem

jaunajiem augļu kokiem apdobs mulčē līdz piecu gadu vecumam, jaunajiem krūmogulāju stādījumiem – līdz triju gadu vecumam, ievērojot to, ka apdobēs nedrīkst dominēt apaugums (nezāles)

dzērveņu un krūmmelleņu stādījumus mulčē, katru gadu apgriez dzērveņu stīgas, ķemmē un nopļauj ogulājus, kā arī ravē nezāles, bet krūmmelleņu krūmus retina un vismaz reizi sezonā izgriez bojātos zarus, galvenokārt jaunus rudens dzinumus

koku vainagus kopj, nodrošinot slimību un kaitēkļu bojāto zaru izgriešanu, izvākšanu no dārza un iznīcināšanu, kā arī bojāto, sapuvušo un mumificēto augļu utilizēšanu

dzērveņu un krūmmelleņu audzētājs mēslošanas plānu izstrādā, pamatojoties uz agroķīmisko pakalpojumu sniedzēju datiem, kas balstīti uz augšņu vai augu lapu audu analīžu rezultātiem, kuri nav vecāki par vienu gadu

Vēršam uzmanību, ka šīs nav vienīgās prasības, kas ir jāievēro, lai saņemtu VSMC atbalstu. Par pārējām prasībām, kas ir jāievēro, lai lauki tiktu sertificēti interesēties Valsts augu aizsardzības dienestā.

Svarīgi!

LAD aicina ikvienu lauksaimnieku izmantot EPS (interneta tiešsaistē <https://eps.lad.gov.lv/login>), lai iesniegtu Vienoto iesniegumu.

Platību atbilstību vidi saudzējošu metožu pielietošanai dārzkopībā apliecina Valsts augu aizsardzības dienests (VAAD). Uz lauku apsekošanu VAAD ir jāpiesakās līdz 15.maijam.